کێ بەرپرسە لە خوێنرشتن؟ … ئەحمەد رەجەب

لە سەرەتای مانگی ئوکتۆبەرەوە (تشرینی یەکەم) ی رابردوو رێژانە خوێنی خۆپیشاندەران لە بەغداو شارەکانی باشووری عێراق ئەرژێت و خۆپیشادەران داوای ئەنجامدانی چاکسازیی و باشترکردنی ئاستی خزمەتگوزاریی ئەکەن و بۆ دەستەبەرکردنی دەرفەتی کارو ژیانێکی شایستە بۆ سەرجەم هاوڵاتیان و دوور لە گەندەڵی و بەشبەشێنەی حزبایەتی بەتایبەتی حزبە ئیسلامییە شیعەکانی دەسەڵات.

گەرمەی خۆپیشاندان لە بەغداو شارەکانی ناوراست و باشووری عێراقی گرتووەتەوە، واتە { بەغدا، نەجەف، کەربەلا، بابل، دیوانییە، ناسرییە، موسەننا کوت ، عیمارە و بەسرە} و، خۆپیشاندەران داوای چاکسازیی و نەهێشتنی بێکاری و دابینکردنی هەلی کار ئەکەن و، دروشمی سەرەکییان دژ بە گەندەڵی ودزیی و پارە خواردنە ولە کاتێکدا ـــ 30 تا 40 % ی ـــ خەڵکی عێراق لە ژێر باری هەژاری و نەداری ئەژین، بەرپرسان بە تایبەت سەرۆکی حزبەکان و دستوپەیوەندەکانیان(خزم و خوێش، وەزیر، ئەندام پەرلەمان) تا دوێنی نان نەبوو بیخۆن ولەمرۆدا بوون بە ملیادێرو خاوەن موڵ و ماڵ وتەلارو سامانی بێ هاوتا.

تەمەنی زوربەی خۆپیشادەران لە 25 ساڵ بەرەوخوارەو، کەمیان ئاگادری ناخۆشی مەینەتی رێژانی حزبی بەعسی عەرەبین و، ئەم گەنجانە پەیوەست نین بە هیچ حزبێکەوەو، دوور لە بەرژەوەندی حزبی و تایفەگەری خوپیشاندان ئەکەن و دەسەڵاتدارانی عێراقیش (هێزە ئەمنییەکان و پۆلیس و سوپاو حەشدی شەعبی) بۆ سەرکوتکردنیان زیاد لە پێویست و بە شێوەیەکی درندانە هێزیان بەکارهێناوەو، لە هەموو لایەکەوە تەقەیان لێئەکرێت و شەهێدو بریندارش لە هەڵکشاندایە و، بەرپرسانی حکومەتی عێراقیش پەنا ئەبەنە بەر درۆو دەلەسەو فرت و فێڵ گوایە نازانن کێن ئەوانەی تەقە لە خۆپیشندەران ئەکەن و، بۆ ئەوەی درۆکەیان سەربگرێت و راستییەکان بشارنەوە دەزگاکانی راگەیاندنیان داخستووەو خەتی ئێنتەرنێتیان بریوە.

زوربەی خۆپیشاندەران شیعەن و هاوار لە دژی حزبە شیعەکانی خاوەن دەسەڵات ئەکەن و بە دەنگی بەرز ئەڵێن ئەو حزبانە گەندەڵن و لە گەندەڵیدا نقووم بوون و، لە ئێستادا بۆ بەربەرەکانی راپەرینە مەزنەکەی گەلی عێراق میلیشیاو چەکدارەکانیان خستووەتەکارو، بە فیتی رابەرانی حزبە ئیسلامییەکانی شیعە کونسلخانەکانی ئێرانیان لە

کەربەلاو نەجەف سووتاندو ئەو کارەیان خستەپاڵ و ئەستۆی خۆپیشاندران و، بەو بیانووە هێزە ئەمنییەکان و حەشدی شەعبی دەستیان واڵاتر بوو بۆ تەقەکردن و بەو هۆیەش ژمارەیەکی زۆر شەهیدو برینداری لێکەوتەوە بە تایبەت لە ناوچەی سنەك لە بەغدای پایتەخت.

تا ئێستا زیاتر لە {400} شەهیدو 15 هەزار بریندار هەیەو، ئەو کردەوانەش تاوانە دژ بە مرۆقایەتی وتاوانی چینۆسایدە بەرامبەر بە خەڵکی بێدەسەڵاتی راپەریوو، لەلایەن بەرپرسانەوە پەردە پۆش ئەکرێن و، لە راگەیاندندا بە تەموومژی باسیان لێوە ئەکرێت بۆ شاردنەوەی راستییەکان،.

خۆپیشاندەران داوا ئەکەن : بەبێ منجەمنج سەرۆك وەزیران عادل عەبدولمەهدی و حکومەتەکەی دەستلەکار بکێشنەوەو برۆن و، حکومەتێکی نوێ پێکبهێنرێت، حکومەتێکی خاوەن توانای نیشتمانی وپردەسەڵات بێت بۆ ئەوەی پێش هەموو شتێك عادل عەبدولمەهدی سەرۆك وەزیرانی قاودراو فەرماندەی گشتی هێزە چەکدارەکانی سوپای عێراق بداتە دادگا چونکە بەرپرسی یەکەمەو چی کوژراوو بریندار هەیە لە ئەستۆی ئەوە.

حکومەتی نوێ بتوانێت داخوازییە رەواکانی گەل و خەڵکی راپەریوو خۆپیشاندەران لە پێش هەموو کارێك یاسای هەڵبژاردن و کۆمسیۆنی باڵای سەربەخۆی هەڵبژاردنی نوێ بێنێتەدی و، بەرلەمانی عێراق هەڵبووەشێنێتەوە (زوربەیان بە فێڵ و تەزویر بوونە بە ئەندام) و، هەروا ئەو حکومەتە نوێیە بتوانێت هەرچی بەرپرس و تاوانبارو تەقەکەرو بکوژ هەیە راپێچی دادگا بکات و، ئەبێ پەرلەمانی عێراقیش گوێ رایەڵ بێت بە داخوازییەکانی گەل بە مەبەستی دامەزراندنی دەوڵەتێکی مەدەنی دیموکراسی بتوانێت دادپەروەری کومەڵایەتی زامن و پەیرەو بکات و، کۆتایی بە دەستێوەردانی دەرکی بێنێت و عێراق نەبێتە گۆرەپانی جەنگ لە نێوان ئەمریکاو ئێران و، لێرەدا پێویستە ئاماژە بە رۆڵی ئەندامە دەستپاکەکانی پەرلەمان بدەین و هەڵوێستیان لە بارەی خۆپێشاندانەکان بەرز برخێنین.

ئەرکی سەرەکی حکومەتی نوێ و داخوازییەکانی خۆپیشاندەران رێگە و دەستیوەردانی وڵاتانی دەوروبەر نەهێڵێت بەتایبەت لە ئێستادا دەستی ئێران ببرێت و، رێگا بە قاسم سلێمانی و پاسداران نەدات ئارەزوومەندانە هاتوچوو نەکەن و، ئەبێ زۆر بە وریایی رەفتار لە گەڵ ئێران بکرێت و، بەرپرسانی ئێران بە ئاسانی دەستبەرداری عێراق و حزبە وابەستەکانیان نابن و، نابێ ریگا بە ئەمریکا بدرێت بارەگاو بنکەی سەربازی لە سەر خاکی عێراق دابمەزرێنێت و، بوونی

تورکیا لە سەر خاکی وڵات نەمێنێت
حکومەتەکەی عادل عەبدولمەهدی و حزبە شیعەکان کە زوربەیان سەر بە ئێرانن بە ئاسانی دەست لە نازو نیعمەت و ئیمتیازات و دزی وسامانی کێکراوەیان هەڵناگرن و خۆپیشاندەران داوا ئەکەن لێپێچینەوەی ورد لە گەڵیان بکرێت و زوز بەزوو بدرێن بە دادگا.
هێزە سەرەکییەکانی خۆپیشاندەران لەمانەی خوارەوە پێکهاتوون: یەکێتیەکانی کرێکاران ، مامۆستایان، قوتابیان و، کۆمەڵەی ئافرەتان و جوتیاران و رێکخراوەکانی کومەڵگەی مەدەنی و هێزە ئیسلامییە میانرەوەکان و، لەم هەفتانەی دووایەداو لە وتاری هةینی عەلی سیستانی گەورە مەرجەعییەتی شیعەکان داوای کردووە حکومەت بچێت بە پیر داخوازییەکانی خۆپیشاندەران و، هەر هەموویان لە گەڵ راپەرینە مەزنەکەن و، رەوتی سەدریش لە پێشدا زۆر بە گەرمی لە گەڵ خۆپیشادەران بوو، لەم دووایەدا رابەرەکەی موقتەدا سەدر تووشی رارا بووەو، کەس سەری لێدەر ناکات و پێیەکی لە عێراقەو ئەوی تریان لە ئێرانەو، هەست ئەکات کەمە کەمە خەڵکەکەی لێی دوور ئەبنەوەو لە ژێر فشاری ئێراندایەو، لە خوارووی عێراق سەرۆک خێڵ و عەشایەرەکان بوونەتە کۆڵەکەی خۆپیشاندەران.
بارودۆخی عێراق مەترسیدارەو، ئەگەر وڵاتان بە تایبەت زلهێزەکان و نەتەوە یەکگرتوەکان فشار نەخەنە سەر حکومەتی قاودراوی عادل عەبدولمەهدی و پەرلەمانی عێراق" بارودۆخەکە گرژو ئاڵۆزتر ئەبێت و، لەمرۆدا پیلانی زۆر هەیە بۆ ئەوەی ئاوات و تیکۆشان و خوێنی خۆپیشاندران نەیەتەدی و، بەلایەکی تردا ببرێت و، ئێران بە ئاشکرا خۆی کردووە بە خاوەنی عێراق و ، تورکیا لە رێی چڵکاوخۆرەکانی و بەرەی تورکمانی وبوونی بنکەکانی لە ناو خا:ی هەرێم و عێراقداو، عەرەبستانی سعودی وهەندێ لە وڵاتانی کەنداو لە رێی دامودەزگای هەواڵگیری و بە یارمەتی و هاتوو چۆی بەعسیەکان خەریکی پیلان دارەشتنن، بۆیە ئەرکی سەرشانی نوسەران و رۆشنبیران و رۆژنامەنووسان و کەسانی پاك و خاوەن شەرەف و خەڵگی تێکۆشەرە کردەوەی ئەو وڵاتانە شەرمەزارو رسوا بکات.
سوپای عێراق لە ساڵی لە 23/5/2003 بە فەرمانی(حاکمی عەسکەری ئەمریکا) پۆل بریمەر هەڵوەشاو، لە 8/8/2003 هەر بە فەرمانی پۆل بریمەر سوپایەکی دامەزراند (سوپای عێراق لە دروستبوونەو تا ئێستا) دژ بە خواستی گەلەو، سوپا نویيەکەی عێراق لە ساڵی 2014 لە سەرهەڵدانی داعش تێکچووو، ئێستا لاوازە و، لە باتی سوپا خەشدی شەعبی رۆڵی زیاترەو سەرکردەکانی سەر بە ئێرانن بۆیە خۆپیشاندەران داوا ئەکەن ئەم حەشدە نەمێنێت.
بەپێ دستوری عێراق سەرۆك کۆمار سەرۆك وەزیران دا ئەنێت و، بەرهەم

ساڵح لە گەڵ حزبەکان و فراکسیۆنەکانی پەرلەمان و نوێنەری خۆپیشاندەران کوبووەوەو، تا ئێستا کەسی دەستنیشان نەکردووەو لە ژێر فشاری ئێران و حزبە شیعەکانە ئەمە لە لایەك ولە لایەکی ترەوە خۆپیشاندەران بەردەوام ئەبن لەخۆپیشاندانەکانیانو ئامانجیشیان دەست لەکارکێشانەوەی هەر سێ سەرۆکایەتییەکەیە، کە لەدروشمەکانیان بەڕوونی داوای ئەکەن.

هەرێمی کوردستان لە دوورەوە چاودێری بارودۆخی عێراق ئەکات و، بیدەنگە بەرامبەر بە خوێنرشتن و کوژران و بریندارکردنی هەزاران گەنجی عێراق و، ئەو گەنجانە خاوەنی هەر ئاین و مەزهەب و نەتەوەیەك بن مرۆڤن و، پێویستە بیدەنگی بە فەرمی پشکێنێت و،پەلە بکات لە چاکسازی و گەندەلکاران وبەعسیەکان و موستەشار جاشەکان و تاوانباران وبکوژانی خەڵکی ستەم دیدەی کوردستان لە پرۆسەکانی ئەنفالی چەپەڵ کە لەلایەن دادگاکانەوە ناویان ئاشکراکراوە بدرێن بە دادگاو چیتر داڵدەی ئەوانەو خیانەتکاران نەدرێت و، بە فەرمی داوا لە تورکیا بکرێت هێزو بنکەکانی بباتەوەو، هەوڵ بدرێت قوتابخانە و زانکوکان سەر بە تورکیاو کۆمپانیاکانی دابخرێن و، بایکۆتی کالای تورکی بکەن و، چارەسەر بۆ بژێوی هاوڵاتیان بە تایبەت هەژاران وکەم ئەندامان و زیندانیانی سیاسی و پێشمەرگە و ، کێشەی زەویی و خانوبەرەو تاپۆ بدۆزنەوەو یارمەتی حزبەکانی کوردستانی ڕۆژهەڵات و ڕۆژئاوا زیاد بکەن و ، واز لە چاوسوورکردنەوە بە تایبەت بەرامبەر بەو حزبانەو ڕۆژنامەنووسان بێنن و، جێی خۆیەتی بڵێن ریگا بەو حزبانە بدرێت چالاکی لە دژی دوژمنان بکەن. .

سەرکردەی حزبە ئیسلامییەکانی شیعە پشت ئەستورن وترسیان نییە و ئێران لە ئێستادا بەرگری لەو سەرکردانە و پارەو سامانیان ئەکات و” ئەگەر وەرچەرخانێك لە بارودۆخی عێراق رووبدات ئەوا نوری مالکی و عەمار حکیم و هادی عامری و ئەوانی تر بەرەو ئێران ئەکەونەرێ و، کۆماری ئیسلامی داڵدەیان ئەدات.

وەزیری بەرگری عێراق نەجاح ئەلشەمەری ئەڵێت لایەنی سییەم تەقە لە خۆپیشادەران ئەکات و خەڵك ئەکوژێت و، ناوی کەس ناهێنێت و، مەبەست لە لەلانی سێیەم ئێرانە بەڵام وەزسری بەرگری دەستنیشانی کردووە بەڵام لە ترسی حزبەکانی شیعە وپلەو پایەکەی ترس دایگرتووەو لاێه و، خەڵك ئەپرسێت ئەگەر وەزیری بەرگری نەزانێت لایەنی سێیەم کێیەو، بۆ دۆزینەوەی ئەو لایەنە روو لە کێ بکەن و، راگەیاندنەکەی وەزیری بەرگری چەخت لە گەندەڵی حکومەتەکەی عادل عەبدولمەهدی ئەکات و، جێی شەرمەزاری و رووڕەش و ڕسوان.